Štvrtok 7. apríla 2022

P9_TA(2022)0123

Situácia v oblasti ľudských práv v Severnej Kórei vrátane prenasledovania náboženských menšín

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 7. apríla 2022 o situácii v oblasti ľudských práv v Severnej Kórei vrátane prenasledovania náboženských menšín (2022/2620(RSP))

(2022/C 434/10)

Európsky parlament,

— so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Kórejskej ľudovodemokratickej republike (ďalej len „KĽDR“),

— so zreteľom na vyhlásenie ministrov zahraničných vecí skupiny G7 a vysokého predstaviteľa EÚ z 25. marca 2022 o odpálení medzikontinentálnej balistickej rakety Kórejskou ľudovodemokratickou republikou,

— so zreteľom na rezolúciu prijatú Radou OSN pre ľudské práva z 1. apríla 2022 o situácii v oblasti ľudských práv v Kórejskej ľudovodemokratickej republike,

— so zreteľom na vyhlásenie podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Josepa Borrella z 25. marca 2022 o odpálení medzikontinentálnej balistickej rakety,

— so zreteľom na vyhlásenie hovorkyne Európskej služby pre vonkajšiu činnosť pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 11. januára 2022 o odpálení rakiet v KĽDR,

— so zreteľom na najnovšie sankcie z 22. marca 2021 uvalené EÚ za vážne porušovanie ľudských práv v KĽDR,

— so zreteľom na správu osobitného spravodajcu o situácii v oblasti ľudských práv v Kórejskej ľudovodemokratickej republike z 1. apríla 2022,

— so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN 1718 (2006), 1874 (2009), 2087 (2013), 2094 (2013), 2356 (2017), 2270 (2016), 2371 (2017), 2375 (2017) a 2397 (2017), ktoré výslovne zakazujú jadrové skúšky KĽDR,

— so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN zo 16. decembra 2021 o situácii v oblasti ľudských práv v Kórejskej ľudovodemokratickej republike,

— so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,

— so zreteľom na Deklaráciu o odstránení všetkých foriem neznášanlivosti a diskriminácie na základe náboženstva a viery z roku 1981,

— so zreteľom na správu vyšetrovacej komisie Rady OSN pre ľudské práva zo 7. februára 2014 o situácii v oblasti ľudských práv v Kórejskej ľudovodemokratickej republike,

— so zreteľom na Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu z roku 1984,

— so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže KĽDR zostáva jednou z najrepresívnejších krajín na svete; keďže v KĽDR štát vykonáva absolútnu kontrolu nad všetkými aspektmi života svojich občanov, drží absolútny monopol na informácie a kontroluje pohyb v rámci krajiny a mimo nej, ako aj spoločenský život svojich občanov, pričom udržiava poslušnosť vytváraním strachu obyvateľstva prostredníctvom hrozieb popravou, väznením, nedobrovoľnými zmiznutiami a nútenou tvrdou prácou v zadržiavacích a väzeňských táboroch;

B. keďže KĽDR má rozsiahly a dobre štruktúrovaný bezpečnostný systém, ktorý pozorne sleduje životy takmer všetkých občanov a znemožňuje akékoľvek základné slobody v krajine;

C. keďže vyšetrovacia komisia (ďalej „VK“) vyšetrovala „systematické, rozsiahle a vážne porušovanie ľudských práv“ v KĽDR a 7. februára 2014 o ňom vydala správu; keďže vyšetrovacia komisia dospela vo svojej správe k záveru, že závažnosť, rozsah a povaha porušovania ľudských práv Pchjongjangu „odhaľujú štát, ktorý nemá žiadnu paralelu v súčasnom svete“;

D. keďže situácia v oblasti ľudských práv v KĽDR sa od zverejnenia správy VK z roku 2014 nezlepšila; keďže mimosúdne popravy, mučenie, sexuálne násilie, otroctvo a svojvoľné zadržiavanie páchané režimom KĽDR vrátane prenasledovania na základe náboženského presvedčenia prebiehajú a systematicky pokračujú; keďže osoby praktizujúce náboženstvo patria podľa jej systému *songbun* do „nepriateľskej“ triedy a sú považované za nepriateľov štátu, ktorí si zaslúžia „diskrimináciu, trestanie, izoláciu a dokonca popravu“; keďže z dokumentácie mimovládnych organizácií vyplýva, že vyznávači šamanizmu a kresťanstva sú obzvlášť zraniteľní voči prenasledovaniu;

E. keďže režim sa systematicky zameriava na náboženské presvedčenie a menšiny vrátane šamanizmu, kórejského budhizmu, katolicizmu, čeondoizmu a protestantizmu; keďže medzi príklady takéhoto systematického cielenia patrí poprava niektorých nezahraničných katolíckych kňazov a protestantských vodcov, ktorí sa nezriekli svojej viery, ako „amerických špiónov“;

F. keďže okrem porušovania práv, ktorým trpí široká populácia, sú ženy a dievčatá v Severnej Kórei potenciálnym cieľom viacerých druhov sexuálneho a rodovo motivovaného zneužívania, pričom vládni úradníci ho páchajú a účinne nereagujú na porušovanie práv vrátane rozšírenej rodovej diskriminácie, sexuálneho a rodovo motivovaného násilia;

G. keďže vláda KĽDR neumožňuje žiadnu politickú opozíciu, slobodné a spravodlivé voľby, slobodné médiá, náboženskú slobodu, slobodu združovania, kolektívne vyjednávanie ani slobodu pohybu, a preto nedodržiava zásadu právneho štátu; keďže sa objavili správy o tvrdých represiách voči osobám zapojeným do verejných a súkromných náboženských aktivít vrátane svojvoľného zbavenia slobody, mučenia, nútenej práce a popráv; keďže podľa osobitného spravodajcu OSN sú tábory *kwanliso* (politické väzenské tábory) naďalej funkčné a majú zásadný význam pre kontrolu a represiu obyvateľstva; keďže podľa osobitného spravodajcu „Mnohé z týchto porušení zahŕňajú zločiny proti ľudskosti páchané v KĽDR. Sú naliehavo potrebné konkrétne procesy zodpovednosti, a to buď na vnútroštátnej alebo na medzinárodnej úrovni“;

H. keďže štátne orgány KĽDR systematicky odopierajú základné práva väzňom a páchajú mimosúdne popravy, svojvoľné zadržiavanie a nedobrovoľné zmiznutia, a to aj vo forme únosov cudzích štátnych príslušníkov, pričom podľa niektorých zdrojov je viac ako 100 000 ľudí v rozsiahlom trestnom systéme detenčných centier, zadržiavacích centier, výcvikových pracovných táborov, táborov politických väzňov a prevýchovných táborov, okrem iných zariadení; keďže režim KĽDR bežne a systematicky vyžaduje od väčšiny svojho obyvateľstva nútenú prácu, aby udržal svoje hospodárstvo, najmä od ľudí zadržiavaných v *kwanliso*;

I. keďže režim KĽDR odmietol všetky rezolúcie Rady OSN pre ľudské práva, Valného zhromaždenia a Bezpečnostnej rady týkajúce sa situácie v oblasti ľudských práv na jej území;

J. keďže KĽDR využila pandémiu ochorenia COVID-19 na ďalšiu izoláciu krajiny od vonkajšieho sveta, čo viedlo k ešte výraznejšie zakorenenému porušovaniu ľudských práv a negatívnemu vplyvu na zdravie jej obyvateľov; keďže humanitárne organizácie sa naďalej nemôžu vrátiť do KĽDR; keďže vzhľadom na obmedzenú medzinárodnú prítomnosť v krajine a výrazný pokles počtu útekov prichádzajúcich do Kórejskej republiky je dokumentovanie porušovania ľudských práv náročnejšie než kedykoľvek predtým; keďže KĽDR uzavrela svoje hranice na všetkých vonkajších priechodoch, aby zabránila šíreniu ochorenia COVID-19, a svojim obyvateľom neposkytla žiadne vakcíny proti ochoreniu COVID-19, pričom tvrdí, že vírus v krajine neexistuje; keďže od začiatku pandémie sa Severná Kórea stala ešte viac izolovanou od zvyšku sveta v dôsledku slabej zdravotníckej infraštruktúry a nedostatočnej zaočkovanosti obyvateľstva; keďže podľa najnovšej správy Rady OSN pre ľudské práva uverejnenej v marci 2022 je Severná Kórea izolovanejšia než kedykoľvek predtým v dôsledku dlhotrvajúceho rozsiahleho zatvorenia hraníc a cestovných obmedzení medzi mestami a regiónmi, ktoré boli zavedené v januári 2020; keďže represívna kontrola obyvateľstva sa ešte viac sprísnila;

Štvrtok 7. apríla 2022

K. keďže obyvatelia KĽDR sú vystavení desaťročiam nedostatočného rozvoja, nedostatočnej zdravotnej starostlivosti a vysokej úrovne podvýživy matiek a detí v kontexte politickej a hospodárskej izolácie a nedostatku potravín a palív; keďže chronická potravinová neistota je naďalej rozšírená a pravdepodobne sa zhoršila v dôsledku výrazného zníženia obchodu po uzavretí hraníc krajiny; keďže skupiny obyvateľstva, najmä zraniteľné skupiny obyvateľstva, môžu čeliť hladu a hladomoru;

L. keďže Európska únia chráni a presadzuje ľudské práva a demokraciu vo svete; keďže politické dialógy medzi EÚ a KĽDR sa naposledy uskutočnili v júni 2015; keďže čínska vláda považuje väčšinu severokórejských utečencov za nelegálnych ekonomických migrantov a niektorých z nich repatriuje, ak ich objaví, bez ohľadu na riziko ich prenasledovania po návrate; keďže Severokórejčania v Rusku čelia repatriácii do svojej krajiny pôvodu, keďže ruská polícia v minulosti zatýkala Severokórejčanov na žiadosť Pchjongjangu; keďže táto prax je priamym porušením záväzkov Číny a Ruska podľa Dohovoru OSN o utečencoch z roku 1951 a jeho protokolu z roku 1967; keďže mnohí severokórejskí utečenci čelia obrovským ťažkostiam v Číne a jej susedných krajinách bez oficiálnej identity alebo zákonného postavenia a sú mimoriadne zraniteľní voči obchodovaniu s ľuďmi, únosom a sexuálnemu vykorisťovaniu;

M. keďže KĽDR pokračuje vo vykonávaní svojho programu v oblasti jadrových spôsobilostí a balistických rakiet, čo nedávno preukázalo zvýšenie počtu skúšok rakiet na začiatku roka 2022; keďže EÚ uvalila sankcie na 57 osôb a deväť subjektov zaradených na zoznam za to, že prispievajú k programom KĽDR týkajúcim sa jadrových spôsobilostí a spôsobilostí v oblasti balistických rakiet alebo k iným zbraniam hromadného ničenia, alebo za vyhýbanie sa sankciám; keďže šírenie jadrových, chemických a biologických zbraní a prostriedkov umožňujúcich ich použitie predstavuje hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť; keďže v roku 2003 KĽDR odstúpila od Zmluvy o nešírení jadrových zbraní, od roku 2006 uskutočňuje jadrové skúšky a v roku 2009 oficiálne vyhlásila, že vyrobila jadrovú zbraň, čo znamená, že hrozba jej ďalšieho pokroku v oblasti jadrových spôsobilostí sa jasne zvýšila; keďže 20. apríla 2018 KĽDR oznámila, že okamžite pozastaví testovanie jadrových zbraní a rakiet a zatvorí lokalitu Punggye-ri, ktorá bola použitá na šesť predchádzajúcich jadrových skúšok; keďže Rada Európskej únie odsúdila skutočnosť, že KĽDR 24. marca 2022 vypustila medzikontinentálnu balistickú raketu, ako porušenie pozastavenia vypúšťania medzikontinentálnych balistických rakiet, ktoré sľúbila KĽDR, a porušenie sankcií OSN; keďže 22. marca 2022 EÚ uložila zmrazenie aktív a zákaz cestovania v rámci globálneho sankčného režimu EÚ v oblasti ľudských práv dvom osobám a jednému subjektu v KĽDR;

N. keďže odchádzajúci prezident Kórejskej republiky Mun Če-in navrhol KĽDR vyhlásenie o ukončení vojny s cieľom vyhlásiť formálny koniec kórejskej vojny, ktorá sa skončila v roku 1953 bez mierovej zmluvy;

O. keďže ministri zahraničných vecí krajín G7 a vysoký predstaviteľ EÚ spoločne vyhlásili, že zúfalá humanitárna situácia v KĽDR je výsledkom odklonenia zdrojov KĽDR do programov v oblasti zbraní hromadného ničenia a balistických rakiet, a nie do blahobytu jej ľudu;

1. opakovane dôrazne odsudzuje desaťročia trvajúce štátne represie, ktoré systematicky vykonávajú súčasní a bývalí najvyšší vodcovia a administratíva KĽDR; vyzýva Kim Čong-una, aby zastavil politiku vyhladzovania, vrážd, zotročovania, mučenia, väznenia, znásilňovania, núteného umelého prerušenia tehotenstva a iného sexuálneho násilia, prenasledovania z politických, náboženských, rasových a rodových dôvodov, násilného presunu obyvateľstva, nedobrovoľného zmiznutia osôb, neľudského činu vedomého spôsobenia dlhotrvajúceho vyhladovania a inštitucionalizovanej beztrestnosti páchateľov týchto činov; naliehavo vyzýva orgány KĽDR, aby ukončili pretrvávajúce zločiny proti ľudskosti, a to aj prostredníctvom systému *kwanliso*, a aby uskutočnili reformný proces, v rámci ktorého sa budú dodržiavať a chrániť všetky ľudské práva; zdôrazňuje, že je potrebné odstrániť systém *kwanliso*; žiada, aby sa zverejňovali podrobné informácie o týchto táboroch a aby sa nezávislým medzinárodným monitorovacím orgánom poskytla možnosť navštíviť ich;

2. dôrazne odsudzuje systematické a rozsiahle využívanie trestu smrti v KĽDR; vyzýva vládu KĽDR, aby vyhlásila moratórium na všetky popravy s cieľom zrušiť trest smrti v blízkej budúcnosti; vyzýva KĽDR, aby skoncovala s mimosúdnymi popravami a nedobrovoľnými zmiznutiami, prepustila politických väzňov a umožnila svojim občanom voľne cestovať v rámci krajiny aj mimo nej; vyzýva KĽDR, aby umožnila slobodu prejavu a slobodu tlače pre domáce aj

zahraničné médiá, ako aj necenzurovaný prístup svojich občanov k internetu; žiada KĽDR, aby prestala prebehlíkov z krajiny obviňovať zo zrady alebo žiadať, aby boli prebehlíci do Číny vrátení do KĽDR;

3. nabáda vládu Čínskej ľudovej republiky a vládu Ruskej federácie, aby v súlade so svojimi záväzkami ako zmluvné strany Dohovoru OSN o utečencoch neupierali severokórejským utečencom, ktorí prekročia hranice do Číny a Ruska, ich právo požiadať o azyl alebo ich násilne nevracali do Severnej Kórey, ale aby chránili ich základné ľudské práva; opakuje svoju výzvu krajinám, ktoré sú príjemcami utečencov z KĽDR, aby dodržiavali Ženevský dohovor z roku 1951 a jeho protokol z roku 1967 a aby sa bezpodmienečne zdržali akejkoľvek formy spolupráce s vládou KĽDR pri vydávaní alebo repatriácii severokórejských občanov;

4. odsudzuje tvrdé obmedzenia slobody pohybu, prejavu, informácií, pokojného zhromažďovania a združovania, ako aj diskrimináciu založenú na systéme *songbun*, ktorý rozdeľuje ľudí na základe štátom určenej spoločenskej triedy a narodenia a obsahuje aj posúdenie politických názorov a vierovyznania; je hlboko znepokojený systematickým porušovaním slobody náboženského vyznania a viery, ktoré postihuje šamanizmus a kresťanstvo, ako aj iné náboženstvá v Severnej Kórei; odsudzuje svojvoľné zatýkanie, dlhodobé zadržiavanie, mučenie, zlé zaobchádzanie, sexuálne násilie voči náboženským osobám a ich zabíjanie; naliehavo vyzýva orgány KĽDR, aby zastavili všetko násilie voči náboženským menšinám a aby im priznali právo na slobodu náboženského vyznania a viery, právo združovania a právo na slobodu prejavu; zdôrazňuje, že je potrebné brať páchateľov týchto násilných činov na zodpovednosť, a to vrátane ministerstva sociálneho zabezpečenia ľudu a ministerstva štátnej bezpečnosti, ktoré pomáhajú pri prenasledovaní náboženských spoločenstiev;

5. naliehavo vyzýva vládu KĽDR, aby zastavila štátom podporovaný program nútenej práce, v rámci ktorého zahraničné krajiny profitujú z desiatok tisícov severokórejských pracovníkov v neistých podmienkach, čo prináša tvrdú menu, ktorá pomáha zachovať režim; zdôrazňuje, že v tomto prípade sú za ochranu pracovných práv zodpovedné hostiteľské štáty, ktoré by mali zabezpečiť ochranu pracovných noriem a noriem v oblasti ľudských práv;

6. vyjadruje osobitné znepokojenie nad podmienkami zadržiavania v celom trestnom systéme, ktoré zahŕňajú odopieranie zdravotnej starostlivosti, mučenie a kruté, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie a trestanie, svojvoľné zbavovanie slobody, nútenú prácu, znásilňovanie a iné formy sexuálneho násilia, odopieranie práva na život a na spravodlivý proces a porušovanie práv zraniteľných zadržiavaných osôb vrátane žien, osôb so zdravotným postihnutím a mladistvých; vyzýva orgány KĽDR, aby zabezpečili, že nezávislí pozorovatelia v oblasti ľudských práv budú mať prístup k jej trestnému systému, a aby s nimi spolupracovali s cieľom spolupracovať s príslušnými medzinárodnými aktérmi na reforme svojho trestného a súdneho systému;

7. odsudzuje využívanie pandémie, ktorá viedla k zavedeniu ďalších obmedzení a k prísnym, zbytočným a extrémnym opatreniam, ktoré severokórejská vláda zaviedla údajne na ochranu pred ochorením COVID-19 a ktoré ešte viac obmedzujú vo svojej podstate potláčané práva na výživu a zdravie, ako aj právo na slobodu pohybu a slobodu prejavu a právo na informácie; oceňuje prácu sankčného výboru podľa článku 1718, ktorý urýchlene schválil všetky žiadosti o výnimku zo sankcií v súvislosti s ochorením COVID-19 v záujme humanitárnej pomoci pre KĽDR; vyzýva KĽDR, aby spolupracovala s medzinárodnými organizáciami vrátane iniciatívy na globálny prístup k vakcínam proti ochoreniu COVID-19 (COVAX) s cieľom zabezpečiť včasné dodanie a distribúciu vakcín proti ochoreniu COVID-19 svojim obyvateľom;

8. vyjadruje osobitné znepokojenie nad vážnosťou potravinovej situácie v krajine a jej vplyvom na ekonomické, sociálne a kultúrne práva obyvateľstva; vyzýva orgány KĽDR, aby zabezpečili všetkým občanom prístup k potravinovej a humanitárnej pomoci podľa potrieb, a to v súlade s humanitárnymi zásadami;

9. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť zodpovednosť za minulé a pretrvávajúce zločiny proti ľudskosti; naliehavo vyzýva KĽDR, aby v plnej miere dodržiavala všetky právne záväzky vyplývajúce z príslušných rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN; vyzýva všetkých členov OSN, aby prijali opatrenia na úplné vykonávanie existujúcich sankcií Bezpečnostnej rady OSN; žiada, aby sa vyvinulo úsilie o postúpenie situácie v KĽDR Medzinárodnému trestnému súdu alebo o vytvorenie ad

hoc tribunálu alebo porovnateľného mechanizmu s cieľom určiť trestnú zodpovednosť vládnych úradníkov vrátane najvyšších orgánov; trvá na tom, že je potrebné, aby Rada prijala ďalšie prísne sankcie v oblasti ľudských práv v rámci globálneho sankčného režimu EÚ v oblasti ľudských práv, ktoré budú zamerané na jednotlivcov, ktorí sú identifikovaní ako zodpovední za uvedené porušenia; berie na vedomie stanovisko osobitného spravodajcu OSN, že treba zabezpečiť, aby sankcie voči krajine nemali škodlivý vplyv na práva na výživu, zdravie, vodu a sanitáciu, bývanie a rozvoj, ako aj zabrániť akémukoľvek negatívnemu vplyvu na humanitárnu pomoc, a to aj v súvislosti s pandémiou COVID-19;

10. dôrazne odsudzuje skutočnosť, že KĽDR 24. marca 2022 vypustila medzikontinentálnu balistickú raketu, ako zbytočnú a nebezpečnú provokáciu, ktorá je porušením viacerých rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN a vážnou hrozbou pre medzinárodný a regionálny mier a bezpečnosť; vyzýva KĽDR, aby úplne, overiteľne a nezvratne zastavila svoje programy v oblasti zbraní hromadného ničenia a balistických rakiet;

11. vyzýva KĽDR, aby pokračovala v konštruktívnych vzťahoch s medzinárodnými partnermi s cieľom podporiť konkrétne zlepšenia v oblasti ľudských práv v teréne, a to aj prostredníctvom dialógov, oficiálnych návštev v krajine a väčšieho počtu medziľudských kontaktov;

12. naďalej podporuje mierové riešenie konfliktu na Kórejskom polostrove, ktoré by malo zahŕňať denuklearizáciu spolu so zlepšením situácie v oblasti ľudských práv v KĽDR; vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť a členské štáty EÚ, aby podporovali štruktúry OSN a organizácie občianskej spoločnosti s cieľom zabezpečiť vyvodenie zodpovednosti za spáchané zločiny prostredníctvom nepretržitého zhromažďovania dôkazov a dokumentácie o minulých a súčasných porušeniach ľudských práv v krajine s cieľom ukončiť beztrestnosť za závažné zneužívanie zo strany KĽDR;

13. víta obnovenie mandátu osobitného spravodajcu OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v KĽDR; vyjadruje poľutovanie nad tým, že kancelária Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR) v Soule je naďalej nedostatočne personálne obsadená, a naliehavo vyzýva členov OSN a OHCHR, aby tento mechanizmus podporili a zabezpečili, aby mal k dispozícii všetok potrebný personál a zdroje;

14. odporúča pokročiť smerom k zmiereniu a zaviesť vhodný postup nápravy; vyzýva dotknuté štáty, aby vydali vyhlásenie o ukončení vojny s cieľom ukončiť nevyriešený vojenský konflikt;

15. víta sankčný režim EÚ, ako aj vyjadrenú pripravenosť EÚ podporovať akékoľvek zmysluplné diplomatické procesy; nabáda EÚ a členské štáty, aby vypracovali stratégiu dopĺňajúcu sankčný režim EÚ v súlade s globálnou stratégiou EÚ a zohľadňujúcu obnovenie politického dialógu so Severnou Kóreou, keď dozrie čas, s cieľom začleniť iniciatívy v oblasti ľudských práv, denuklearizácie a mieru do jej spolupráce s KĽDR;

16. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, osobitnému zástupcovi EÚ pre ľudské práva, vláde a parlamentu Kórejskej ľudovodemokratickej republiky, vláde a parlamentu Kórejskej republiky, vláde a parlamentu Čínskej ľudovej republiky, vláde a parlamentu Spojených štátov, vláde a parlamentu Ruskej federácie, vláde a parlamentu Japonska, osobitnému spravodajcovi OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Kórejskej ľudovodemokratickej republike a generálnemu tajomníkovi OSN.